

HEMSLÖJDENS VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2017

Hemslöjden

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund
hemslojden.org

INNEHÅLL

FÖRORD 1

SVENSKA HEMSLÖJDS- FÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND

Övergripande mål 2015–2018 2

Hemslöjdens gemensamma värdegrund 2

INBLICK

Gesäll- och mästarbrev 3

Handmade Issues 7

Stipendieutdelning 9

Hemslöjdens förlag 12

Tidningen Hemslöjd 14

VERKSAMHET 2017

Organisationsutveckling 16

Aktiviteter och verksamhet
med föreningarna 17

Handens kunskap och intelligens 19

Kommunikation 21

LÖPANDE VERKSAMHET

Förbundsstyrelsen 23

Organisationer som riksförbundet
äger eller har viktig representation i 23

Förbundskansliet 24

ORGANISATION

Ekonomi 25

Förbundsstyrelsen 26

Arbetsgrupper utsedda av styrelsen 27

Medlemskap i andra organisationer 27

Internationella organisationer där
riksförbundet var representerat 2017 27

MEDALJER OCH DIPLOM

Hemslöjden

Hemslöjden – Svenska
Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund
Åsögatan 122,
116 24 Stockholm
Telefon: 08 54 54 94 50
E-post: info@hemslojden.org
www.hemslojden.org

FÖRORD

Mycket har hänt under verksamhetsåret 2017.

Vi fortsätter arbetet med att skapa en jämställd, jämlik och tillgänglig hemslöjdsorganisation där människor som är intresserade av handgjort skapande känner sig välkomna på sina egna villkor. Det sker bland annat genom den stadgeöversyn som beslutades av förbundsstämman. En stadgeöversyn som inte enbart handlar om en översyn av paragrafer, utan också medverkar till en utmanande och förnyande diskussion kring syftet med hemslöjdens organisation och hur vi utvecklar vår syn kring vilka som är medlemmar i vår organisation, nationellt, regionalt och lokalt.

En uppgift för styrelsen har varit att formulera hemslöjdens roll kopplat till den debatt som pågår kring kulturpolitik och olika samhällsfrågor. Här är Hemslöjden en budbärare till nya generationer i vårt land, om handens och hantverkets möjligheter. Skärningspunkten där kulturarvet, minne – material – tekniker, möter samtidskonsten i konsthantverket och formgivningen blir en viktig definition av slöjdens fortsatta kreativa roll. Det kan i en fortsatt dialog med civilsamhällets föreningsformer och utvecklingen av relationen med alla konstskapare som genremässigt rör sig över allt större konstnärliga uttrycksformer.

Styrelsen vill tacka för allt engagerat arbete som varit i föreningarna under året samt för en spännande och utmanande diskussion kring kommande översyn av våra gemensamma stadgar. Det känns bra inför kommande diskussioner om hur vi gemensamt kan utveckla vår verksamhet och nå fler.

Vi vill också tacka alla engagerade medarbetare på förbundskansliet som genom initiativ och engagemang bidragit till att utveckla vår verksamhet och organisation. Där tidningen Hemslöjd åter har framgångar med att för sjätte året få Svenska Publish-

ingpriset och där förlaget fortsatt har utgivning av litteratur med hög kvalitet.

Ett speciellt tack till Kerstin Andersson Åhlin, som slutade som verksamhetschef för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund vid utgången av verksamhetsåret 2017. Hon har sedan 1990 varit verksam nationellt inom Riksförbundet. Inte bara som verksamhetschef sedan 1990, utan också med förtroendeuppdrag och olika projekt och uppdrag. Tillsammans med hemslöjdens pionjärer och tidigare personligheter är Kerstin Andersson Åhlin en av dem som varit med att ytterst bidra till det intresse som idag finns för hemslöjden och till vad hemslöjdens organisation är idag.

Tack också till alla samarbetspartners vi haft under året, seminariedeltagare, föreläsare, workshopledare, forskare, Sätergläntan, PostkodLotteriets Kulturstiftelse, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Kungliga Patriotiska Sällskapet, Lars Hiertas Minne, Riksantikvarieämbetet, Jacob Wallenbergs stiftelse och Kulturhuset.

Gårdby, mars 2018

Kent Johansson, ordförande

SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND

SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS Riksförbund, Hemslojden, är den ideella organisationen för landets hemslojdsföreningar. Det övergripande målet för organisationen är att öka intresset för, kunskapen om och utövandet av hemslojd. Hemslojden har som målsättning att bli en jämställd, jämlik, inkluderande och tillgänglig hemslojdsorganisation, där alla människor som är intresserade av handgjort skapande kan känna sig välkomna på sina egna villkor.

Under 2017 har riksförbundet med sina medlemsföreningar genomfört en omfattande verksamhet, där bland annat det riksomfattande projektet, Do It

Together, med medel från PostkodLotteriets Kulturstiftelse har avslutats. Förbundsstyrelsen har också analyserat och utvärderat hur förbundet ska kunna skapa en långsiktigt hållbar ekonomi med budget i balans, med en hållbar arbetsmiljö och med hållbara medarbetare. Styrelsen har även rekryterat ny verksamhetschef för nästkommande verksamhetsår, då nuvarande verksamhetschefen går i pension vid årsskiftet. Arbetet under 2017 har präglats av omställning och omorientering utifrån verksamhetens övergripande mål.

ÖVERGRIPANDE MÅL 2017–2020

ATT SKAPA EN JÄMSTÄLLD, jämlik och tillgänglig hemslojdsorganisation där människor som är intresserade av handgjort skapande kan känna sig välkomna på sina egna villkor. Hemslojden prioriterar under 2017 – 2020, att skapa en väl strukturerad, modern och funktionsgrundad organisation.

Ett närmare samarbete med och mellan medlemsföreningarna prioriteras, där medlemmarna är i fo-

kus och där fler vill vara medlemmar, samt att ha en verksamhet med budget i balans.

Erfarenheter från det riksomfattande projektet Do It Together inkluderas i utvecklingsarbetet och arbetet utgår från de av FN antagna globala målen med Agenda 2030, för hållbar utveckling.

HEMSLÖJDENS GEMENSAMMA VÄRDEGRUND

Hållbarhet och mångfald ska genomsyra hela verksamheten och alla verksamhetsområden.

Mission

Vi tillvaratar, utvecklar och förnyar slöjden som kultur och näring.

Vision

Slöjd ska ha en självklar plats i alla människors dagliga liv.

Identitet

Genuin, engagerad, generös.

Värderingar

Hållbarhet, kunnighet, kreativitet, gränsöverskridande

GESÄLL- OCH MÄSTARBREV

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, Hemslöjden, är bransch för handvävnings-, broderi-, sticknings- och träslöjdsyrket. Under 2017 har Hemslöjden utnämnts till bransch även för krukmakar- och träbildhuggaryrket. Hemslöjden utfärdar gesäll- och mästarbrev inom dessa yrken.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har en utsedd granskningsnämnd som bedömer vilka prov inom dessa yrken som ska belönas med ett gesäll- eller mästarbrev och det är Sveriges Hantverksråd som utfärdar breven, som är ett internationellt bevis på en persons yrkesskicklighet.

För att få avlägga ett gesällprov krävs minst tre års yrkesutbildning med praktik. Gesällprovet ska omfatta minst 160 timmar och kan utföras i slutet av en utbildning eller som enskilt arbete.

Under 2017 har sex gesällbrev utfärdats inom ramen för de yrken Hemslöjden utgör bransch för, en inom träbildhuggaryrket, tre inom handvävaryrket och två inom krukmakaryrket

För att erhålla ett mästarbrev krävs minst 10 000 timmar inom yrket, vilket motsvarar cirka sex års dokumenterad utbildning och/eller arbete inom yrket. För att kunna bli mästare krävs även genomgången mästarutbildning hos Sveriges Hantverksråd.

Under 2017 har 13 nya mästarbrev utfärdats inom ramen för de yrken Hemslöjden utgör bransch för, tre inom träbildhuggaryrket, en inom handvävaryrket, en inom broderiyrket samt åtta inom krukmakaryrket.

Årets gesäller

Karl Sjögren, träbildhuggare

Karl Sjögren tilldelades gesällbrev i träbildhuggaryrket. Karl fick, den 1 november i Stockholms stadshus, ta emot utmärkelsen Årets gesäll som även innebar ett stipendium på 20 000 kronor.

Så här löd Stockholms Hantverksförenings motivering till Årets gesäll:

”Som Årets gesäll har Stockholms Hantverksförening i år valt en hantverkare verksam inom ett mycket ovanligt och smalt yrke. I Sverige finns endast en handfull utövare. Denna gesäll har ambitionen att genomföra en gesällvandring i modern tappning till södra England för att dokumentera de kulturmiljöer hovbildhuggaren Grinling Gibbons besmyckade under slutet av 1600-talet och för att besöka två framstående nu verksamma träbildhuggare i London.

Gesällvandringen och de kunskaper Årets gesäll – som är träbildhuggaren Karl Sjögren – kommer att få på sin resa kommer att gagna det svenska hantverket, såväl våra historiska som nya miljöer, förhoppningsvis för många generationer framåt!”.

Karl Sjögren driver egen verksamhet i norra Roslagen. Uppdragen han jobbar med handlar om restaureringar till olika kulturmiljöer men även nyproduktioner. Han är även verksam som rekvisitör i Teater Oland.

Som gesällprov gjorde Karl det stora riksvapnet i linoljad svensk ek. Skölden är utskuren från ett stycke hoplimmade ekplankor och har inga pålimmade ornament.

Julia Frostell, handvävare/konstvävare

Julia Frostell, tilldelades gesällbrev i handvävaryrket/konstvävare. Julia tog examen från Handarbetets Vänner Skola, HV, i juni 2017. Hon arbetar omväxlande med vävning och konstsoömnad och dras till tekniker som går att detaljstyra. Varje inslag eller stygn planeras grundligt. I sitt gesällprov utforskar Julia materialens olika egenskaper. Detta verk är den första delen av en planerad serie vävar med samma utforskande tema. Julia Frostell får även Stora belöningsmedaljen i silver, som delas ut till dem som fått högsta poäng på samtliga kriterier på utfört gesällprov.

Arianna Funk, handvävare/konstvävare

Arianna Funk, tilldelades gesällbrev i handvävaryrket/konstvävare. Arianna vävde sitt gesällprov, flossamattan "Framskridning", som examensarbete på Handarbetets Vänner Skola, HV. Arianna menar att hantverk är lika med behärskande av ett material. Gesällprovet "Framskridning" sneglar på gamla mattors rammotiv och den vävdes i en teknik och täthet som har lärts ut på HV i många decennier. Arianna Funk får även Stora belöningsmedaljen i silver, som delas ut till dem som fått högsta poäng på samtliga kriterier på utfört gesällprov.

Pia Jeppsson, handvävare/konstvävare

Pia Jeppsson, tilldelades gesällbrev i handvävaryrket/konstvävare. Pia Jeppsson började sin hantverksbana på Nyckelviksskolan på Lidingö i Stockholm och därefter på Handarbetets Vänner Skola, HV. Vid en utbildning på Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk, Insjön i Dalarna, inspirerades hon av textilkonstnären Helena Hernmarcks fotorealistiska vävteknik. Drygt tio år senare ansökte Pia om att i denna teknik få göra en konstväv för att avlägga gesällprov. Motivet med två ekollon är uppförstorat och vävt i en fotorealistisk teknik som ger en illusion av pixlar.

Krukmakaryrket

Inom krukmakaryrket har det under 2017, för första gången på många år, delats ut gesällbrev. De två första gesällerna, sedan Hemslojden tog över ansvaret för gesäll- och mästarbrev i krukmakaryrket är Michelle Reeve och Maria Englund. Läs mer om dem på nästa sida.

Väv av Pia Jeppsson.

Matta och väv av Arianna Funk respektive Julia Frostell.

Michelle Reeve och Maria Englund.

Michelle Reeve, Jönköping

Michelle har utbildat sig på Mullsjö folkhögskola och på Formakademin i Lidköping. Hon har därefter arbetat som lärling och som anställd på Mölle krukmakeri.

Maria Englund, Eskilstuna

Maria har fått sin utbildning i Eskilstuna och Örebro och på olika kurser inom olika bränningstekniker. Hon har också arbetat som kursledare och har egen verkstad sedan 2005.

Årets mästare

Ulf Celén, träbildhuggare

Ulf Celén, tilldelades mästarebrev i träbildhuggaryrket. Ulf har arbetat i nästan alla delar av träindu-

strin, men längst med ornamentik och det fria skapandet. Hans drivkrafter är viljan att lära nytt och driva hantverket framåt och samtidigt lära av gamla tekniker och andra kulturer. I konst såväl som religion och politik hittar han sin inspiration.

Solveig Magnusson, handvävare

Solveig Magnusson, tilldelades mästarebrev i handvävryrket. Solveig har alltid haft stort intresse för textilt hantverk, historia och botanik tillsammans med litteratur. Efter studier i Uppsala utbildade hon sig inom det textila området. Sedan drygt 20 år tillbaka arbetar Solveig med textil formgivning och produktion. Det handlar mest om inrednings- och kyrkotextilier. Inspiration till sina olika mönster får Solveig från äldre ornamentik, naturen i fjällen och i skärgården samt från den samiska kulturen, som hon delvis härstammar från.

Älghuvud av Ulf Celén.

Väv av Solveig Magnusson.

Katarina Evans, brodös

Katarina Evans, tilldelades mästarbrev i broderiyrket/konstbroderi. Katarina började som konservatorsassistent. Efter studier och projektanställning på textilateljén Libraria, gjorde hon sitt gesällprov i konstsömnadsyrket. Hon har även arbetat i drygt tio år inom hemtextilindustrin och med textilkonservering på Riksantikvarieämbetet. Katarina rör sig fritt mellan tekniker och material, mellan konstsömnad och nyttosömnad, tradition och nyskapande.

Altarbrun av Katarina Evans.

Calle Forsberg, krukmakare

Calle Forsberg, tilldelades mästarbrev i Krukmakaryrket. Calle är självlärd krukmakare. I sin ungdom praktiserade han hos skulptören Hertha Hillfon och arbetade senare, under en tioårsperiod, som assistent åt henne. Calle har i över 20 år arbetat som krukmakare med inriktning på bruksgods. Han har även parallellt haft kurser i drejning i sin verkstad. 2016 blev han utnämnd till Årets konsthantverkare av Tidningen Residence.

Keramik av Calle Forsberg.

Nina Bergqvist, krukmakare

Nina Bergqvist, tilldelades mästarbrev i Krukmakaryrket. Nina startade sin keramiska karriär på PKI-skolan, numera Formakademin i Lidköping. Hon fastnade för teknikerna drejning och gipsteknik och gick även en utbildning till gipsmodellör – den första kvinnliga gipsmodellören i Sverige. Nina har deltagit i ett flertal drejmästerskap, både i Norden och i Italien. Hon har två VM-titlar från Italien och flera höga placeringar från de nordiska mästerskapen.

Keramik av Nina Bergqvist.

Samtliga mästare 2017

Träbildhuggaryrket

Ulf Celén, Göteborg
Allan Pasanen, Skövde
Mikael Klarström, Arvika

Textila yrken

Solveig Magnusson, Adelsö, handvävaryrket
Katarina Evans, Stockholm, broderiyrket/
konstbroderi

Krukmakaryrket

Calle Forsberg, Saltsjö-Boo
Nina Bergqvist, Källby

Ida Reichlin, Bjurholm
Annbritt Schmützer, Kristinehamn
Lena Scharp, Ljugarn
Maria Ekberg, Hammenhög
Ulrika Weijmer, Träslövsläge
Anna-Karin Olofsson, Åkersberga

HANDMADE ISSUES

Kan slöjdkunskapen och det handgjorda skapandet bidra till innovationer och därmed också till ett hållbarare samhälle?

Inom Handmade Issues vill Hemslöjden lyfta det handgjorda skapandet, kreativitetens olika sidor och sätta detta i ett frugalt sammanhang. Hemslöjden har en historia, ett kulturarv och en framtid där handgjort skapande är en av nycklarna till en hållbarare värld. Hemslöjden är som bäst när vi visar och inspirerar med utgångspunkt från tekniker och material samt utifrån människor som på olika sätt är kreativa från olika infallsvinklar. Detta vill Hemslöjden utveckla ännu mer inom Handmade Issues.

Under 2017 har Handmade Issues tagit fasta på kulturarv, tradition, nationalism och innovation. Handmade Issues tar ställning för vad handgjort skapande är idag, normbrytande, ögonöppnare och förvånande.

Under Handmade Issues event, på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm den 7 september 2017, lyftes följande frågeställningar.

- Varför gick man klädd i sockendräkt långt in på 1900-talet i en liten by i Dalarna?
- Vilka likheter och skillnader finns det i hur vi ser på kulturarv, symboler och uttryck i Sydamerika och i Sverige?
- Hur och av vem skapas traditioner och kulturarv och är de egentligen nödvändiga?
- Hur mycket styr materialet den färdiga produkten när gamla kläder blir nya?
- Kan design och hantverk vara ett verktyg för att skapa hållbara städer och samhällen?
- Finns det överhuvudtaget någon relevans för att vi ska kunna göra saker med våra händer?

Hela programmet är filmat och finns på [Hemslöjdens Youtube-kanal](#). Medverkande under dagen gjorde följande personer.

Moderator Robert Fux.

ROBERT FUX, SKÅDESPELARE OCH MODERATOR.

Robert jobbar som skådespelare på Stadsteaterns fasta ensemble och som dragartist, konferencier, performer och föreläser ofta runt temat normer, makt och mångfald. I sin ateljé bygger han kreationer av upphittat material, glittrande tyger, gammalt julpynt och andra märkvärdigheter.

ANNA-KARIN JOBS ARNBERG, verksamhetschef på Dalarnas museum, pratade om varför man gick klädd i sockendräkt långt in på 1900-talet i en liten by i Dalarna, när modet såg helt annorlunda ut runt hörnet? Anna-Karin pratade även om all den hantverksmässiga kunskap som ligger dold i varje plagg och varför dräkten såg ut som den gjorde.

VALERIA MONTTI COLQUE, konstnär, utför verk i tekniker såsom måleri, video, performance och instal-

lation. I hennes bildvärld med surrealistiskt anslag möter vi karaktärer ur världens alla religioner och mytologier. Berättandet är centralt och i sin konst flätar Valeria samman äldre sagor och myter från olika kulturer med aktuella samhällsfrågor för att spegla hur vår värld ser ut idag. Valeria talade om sitt konstnärskap och hur hon ser på kulturarv, symboler och uttryck och hur hon tar det vidare utifrån Sverige kontra Latinamerika.

MARGARETA GYNNING, konstvetare, feministisk forskare och intendent på Nationalmuseum. Margareta och Robert Fux diskuterade om hur traditioner skapas och om kulturarv egentligen är nödvändiga? Ska vi se det som en möjlighet eller ett hot och vem är det som bestämmer vad som ska räknas som tradition eller kulturarv? Utifrån handgjort skapande och hemslöjd diskuterade de hur det har sett ut och vad det är vi inte har fått se.

MARIE TEIKE, verksamhetschef på Stadsmissionen Remake. Marie visade och pratade om hur vi med sparsamma metoder kan koppla ihop kreativitet med socialt arbete. Hon visade också hur den kreativa processen ser ut när gamla kläder blir nya och reflekterade över om det finns likheter med slöjdens processer när det kommer till val av material, tillvägagångssätt och tekniker för vilka ändamål och behov det nya plagget ska fylla.

HELENA HANSSON, doktorand på HDK vid Göteborgs universitet. Hennes forskning handlar om frugal innovation vilket handlar om hur vi kan göra mer för fler genom att arbeta tillsammans. Det handlar även om att anpassa sig till en föränderlig situation, att använda och bygga vidare på det som redan finns, att arbeta med flera små parallella processer samtidigt, som kan växa samman och därigenom skapa hållbarhet över tid.

Folkdräkt från Dala-Floda.

Ingegerd Sten från Stadsmissionen Remake vid symaskinen.

Valeria Montti Colques installation vid Handmade Issues på Kulturhuset Stadsteatern, foto Juha Vilppunen.

STIPENDIEUTDELNING

Under 2017 delade Hemslöjden ut stipendier till tio personer. Stipendieutdelningen skedde under Hemslöjdens event Handmade Issues den 7 september på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm.

ÅRETS STIPENDIATER är idag verksamma i Fängefors, Hägersten, Järfälla, Skärholmen, Hägersten, Stockholm, Linköping, Barsebäck och Göteborg, se stipendieutdelningen på [Hemslöjdens Youtube-kanal](#).

Stipendier 2017

Jonatan Malm, Fängefors

tilldelas Barbro Wingstrands stipendium på 100 000 kronor

Jonatan Malm, Fängefors, Dalsland, menar att han i den växande kunskapen kring material och tekniker utvecklat förmågan att se med händerna och känna med ögonen. En förmåga som fått ordförrådet, friheten och makten att växa. Något som fått honom att anse

Täljda figurer av Jonatan Malm

att slöjdandet är det mest relevanta man kan ägna sig åt, inte minst i den värld vi lever i idag. Jonatan får stipendiet för sitt arbete att utveckla och förmedla gamla slöjdtekniker på ett samtida sätt.

Johan Lindberg, Hägersten

tilldelas 15 000 kronor från Bo Hammarskjölds fond

Formgivaren Johan Lindberg, Hägersten, Stockholms län, ger sig gärna i kast med traditionella tekniker och undersöker frågor om identitet och konsumtion. Just nu letar han rödjord att tillverka järn av och studerar stenåldersinteriorer på Orkneyöarna. Johan får stipendiet för att studera dekorer på samiskt hantverk och analysera dekorens betydelse i olika kulturer.

Miriam Parkman, Järfälla

tilldelas 15 000 kronor från Bo Hammarskjölds fond

Textilkonstnären Miriam Parkman, Järfälla, Stockholms län, beskriver vävningen som att kastas mellan eufori och vad-håller-jag-på-med-egentligen. "En fantastisk teknik för nödvändiga bruksföremål och outhärlig konst som inte går att sluta med, trots vissa skamkänslor och skral ekonomi". Miriam får stipendiet för att fortsätta utveckla sitt speciella förhållningssätt till bildvävnads- och ryatekniken. Hon får också möjlighet att arbeta med sin debututställning om skam, lust och väv!

Jonatan Malm om stipendiet: "Jag känner stor tacksamhet, förvåning och ödmjukhet inför stipendiet. Det finns så många väldigt duktiga slöjdare i landet. Att jag kan stå i skogen och skrika, och sedan få veta att ljudet nått människobygn där en jury vill belöna mig, det är ju väldigt upplyftande. Den här typen av stipendier är precis vad slöjdare, som alla kulturarbetare, behöver för att kunna få ro att utvecklas och finna nya strömstigar."

Väv av Frida Nyström.

Alexandra Andersson, Skärholmen

tilldelas 10 000 kronor från

Bo Hammarskjölds fond

Textilstudenten Alexandra Andersson, Skärholmen, Stockholms län, har alltid känt textilens dragningskraft. Hon är svag för ytor och texturer och vill komma åt den taktila upplevelsen. I sina studier på Konstfack i Stockholm fokuserar hon på att använda textil att skulptera med. Alexandra får stipendiet för sitt arbete med skulpturala vävar. Ett experimenterande där hon i vävstolen bygger organiska skulpturer som reser sig från vävens platta yta.

Vega Määttä Siltberg, Hägersten

tilldelas 10 000 kronor från

Bo Hammarskjölds fond

Textilkonstnären Vega Määttä Siltberg, Hägersten, Stockholms län, provar ofta nya material och tekniker. Att arbeta miljömässigt hållbart och med lokala resurser är en stark drivkraft. Just nu undersöker hon svensk restull för att se vad man kan göra av det material som annars skulle slängas. Vega får stipendiet för att undersöka restullens möjligheter från ax till limpa. Hon vill hitta ett hållbart sätt att utveckla och ta tillvara de resurser som ullen ger.

Theodor Ander, Stockholm

tilldelas 5 000 kronor från

Bo Hammarskjölds fond

Konsthantverkaren Theodor Ander, Stockholm, har nyligen avslutat sin kandidatutbildning vid Ädellab på Konstfack i Stockholm. Med metall som utgångs-

punkt och skulptur som intresse låter han materialet styra processen och bygger sina verk på ett hopplock av saker han hittat, tillverkat, fått eller köpt. Theodor får stipendiet som en uppmuntran att fortsätta sitt sökande inom konsten och det hållbara. Att hitta sin egen arbetsmetod och sin egen definition av konsthantverket.

Katarina Evans, Stockholm

tilldelas 20 000 kronor från

Märtha Gahns fond

Textilkonstnären Katarina Evans, Stockholm, utgör ena halvan av designstudion ReRagRug. Hon har också mästarbrev i konstbroderi och har på senaste tiden ägnat mycket tid åt tyllbroderi och åt att lappa och laga på konstfärdiga sätt. Katarina får stipendiet som en uppmuntran att utmana form och gestaltning i samklang med sitt tyllbroderi och genom att utveckla broderier i tyll, skapa textil som bygger rumslighet, släpper igenom ljus och skapar skuggspel.

Tyllbroderi av Katarina Evans.

Frida Nyström, Linköping

*tilldelas 10 000 kronor från
Ingeborg Strömbergs fond*

Vävande studenten Frida Nyström, Linköping, Östergötland, drivs av experimentlust och av att se sin vision växa fram i vävstolen. Hon testar sig gärna fram i olika naturmaterial, fascineras av ytor och strukturer och av vävens oändliga möjligheter. Frida får stipendiet för att få möjlighet att utveckla sitt vävkunnande ytterligare.

Lena Palenius, Barsebäck

tilldelas 15 000 kronor från Carl Lamberts fond

Landskapsarkitekten och konstnären Lena Palenius, Barsebäck, Skåne, korsar dagsfärska sinnesintryck med händernas erfarenheter i sina verk. Hon broderar varje dag och fascineras av allt från storskaliga landskapsrum till små detaljer i blommor och växtdeklar. Lena tilldelas stipendiet för sin stora känslighet i hantverket och i sina broderier där stygnen blir starka uttrycksätt.

Mia Olsson, Göteborg

tilldelas 20 000 kronor från Hemslöjdsresor

Textilkonstnär och pedagogen Mia Olsson, Göteborg, Tilldelas stipendiet för att sprida kunskap om andra kulturers textila traditioner. Genom resestipendiet ges Mia även möjligheten att sprida inspirerande information om Hemslöjden och om Hemslöjdsresor.

Hemslöjdsresors stipendium kan sökas av den som är medlem i hemslöjdsförening som är ansluten till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Syftet med stipendiet är dels att sprida kunskap om och intresse för andra kulturers hantverks-, textil-, slöjd- och folkkonsttraditioner, dels att sprida kunskap om Hemslöjdsresorna. Stipendiet är ett samarbete mellan Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och Hemslöjdsresor.

Stipendier

Barbro Wingstrands stipendium

Stipendiet delas ut under fem år och är på 100 000 kr årligen för bevarande av det immateriella kulturarvet för att "uppmuntra slöjdare, hantverkare eller konsthantverkare som ägnar mycket tid och möda åt det immateriella kulturarvet och sprider kunskap om gamla slöjd- och hantverkstekniker som annars kanske hade fallit i glömska. Stipendiet är avsett att ge möjlighet till fördjupning, vidareutveckling och spridning av stipendiatens specialitet."

Bo Hammarskjölds stiftelse

Stipendiet delas ut till inom Hemslöjden verksam person, företrädesvis yngre, för studier som kan vara till gagn för hemslöjden i Sverige.

Märtha Gahns stiftelse

Stipendiet delas ut till textilkonstnär som har intresse för och som ägnat sig åt sakrala uppgifter inom textilkonsten. Utbetalning kan även ske till fritt arbetande textilkonstnärer.

Ingeborg Strömbergs stiftelse

Stipendiet delas ut till yngre svensk slöjdare, som vill ta vara på och utveckla slöjden inom Sverige och öka sin yrkesskicklighet.

Carl Lamberths stiftelse

Stipendiet delas ut till formgivare som anlitas av hemslöjdsföreningar anslutna till riksförbundet, för studieresor företrädesvis utomlands.

HEMSLÖJDENS FÖRLAG

Hemslöjdens förlag ger ut böcker om slöjd och hantverk för att inspirera till eget skapande. Förlaget samarbetar med skickliga slöjdare och formgivare som har kunskap om olika tekniker – allt från stickning och broderi till plåt- och träarbeten. Med smarta materialval och gediget kunnande är slöjdkunskapen oundgängliga i en tid där hållbarhet, återbruk och naturmaterial borde vara en självklarhet.

Utgivning och andra aktiviteter

2017 års utgivning

Sy väskor – vackra som smycken

I boken *Sy väskor – vackra som smycken* visar formgivaren och konsthantverkaren Helena Bengtsson hur man gör för att trolla fram vackra väskor som rymmer det allra viktigaste och som går att bära både till vardag och fest. Dessutom rymmer boken tips på allt från material och verktyg till vilka stygn som passar till vad och hur bästa handtaget i skinn kan sys.

Virkad mönstermagi

Virkningens mästarinna Maria Gullberg visar i boken *Virkad mönstermagi* hur man med mormorsrutan som grund kan virka oväntade mönster, som bland annat leder tankarna till blomrabatter, kypertväv, afrikanska tyger och 1950-talet! Boken innehåller ett 20-tal virkbeskrivningar och flera färdiga produkter.

Sticka mönster

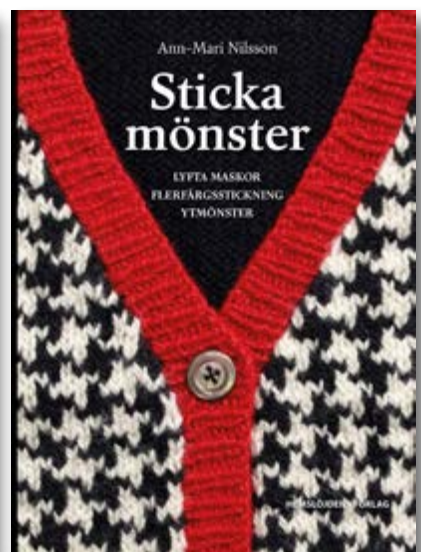
I *Sticka mönster* framgår hur man kan mönstra med tre olika tekniker: ytmönster, mönster med lyfta maskor och flerfärgsstickning. Förutom 30 plagg att inspireras av innehåller boken över 80 uppstickade mönsterprover som åtföljs av lättfattliga stickdiagram. Dessutom finns stickbeskrivningar till bra basmodeller.

Översättning till andra språk

Papper och stygn – Holland och Frankrike

Sticka mönster – USA

Virkad mönstermagi – Finland och Spanien

Mässor

Under året deltog Hemslojdens förlag på följande mässor.

- Syfestivalen på Älvsjömassan i Stockholm, både i februari och i oktober. På Hemslojdstorget hade förlaget sex workshops, á 1,5 timme, med Hemslojdens förlags författare Helena Bengtsson, Maria Gullberg och Ulla Engquist.
- Färfesten i Kil i mars.
- Vävmässan i Växjö i september
- Sy & Hantverksfestival i Umeå i oktober. Hemslojden i Umeå var en av utställarna och Hemslojdens förlag samarbetade med dem med ett bokbord.
- Bok&Bibliotek i Göteborg där Helena Bengtson berättade om *Sy väskor – vackra som smycken* i studieförbundet Vuxenskolans monter.

Boksläpp

”Sy väskor-vackra som smycken” och ”Virkad mönstermagi” släpptes på Syfestivalen i Älvsjö i februari. Då anordnade Hemslojdens förlag även en manekänguppvisning och väskorna var utställda i den egna montern på mässan tillsammans med de virkade modellerna från ”Virkad mönstermagi”.

”Sticka mönster” släpptes i september. Boksläppet var i slöjdbutiken Svensk Hemslojd på Norrlandsgatan i Stockholm. Lotta Alvar, projektledare på Formexmässan i Stockholm intervjuade bokens författare Ann-Mari Nilsson.

Aktiviteter

I september besökte Hemslojdens förlag Akademi-bokhandeln i Örebro för att promota ”Sticka mönster” och ”Virkad mönstermagi”. Det var en välbesökt kväll, där besökarna fick ta del av böckernas innehåll och prova på olika stick- och virktekniker.

Hemslojdens förlag besökte Östergötlands Ullspinnari i Ödeshög, Östergötland för att där spela in en film med stickexperten Britt-Marie Christoffersson. Filmen spelades in i marknadsföringssyfte för både Britt-Maries kommande bok och hennes utställning, ”Brodera på stickat”.

I december höll Hemslojdens förlag ”Julklapps-bokkväll” i butiken Svensk Hemslojd i Stockholm. Flera av förlagets författare var på plats för att signera böcker, visa sitt hantverk och mingla med ”läsare”.

Bilder från böckerna *Sy väskor* och *Sticka mönster*.

Bokvännerna

Under året startade Hemslojdens förlag ”Bokvännerna” – en form av bokklubb där man kan bli medlem för att prenumerera på förlagets böcker. Redan efter två månader nåddes det uppsatta målet för 2017 om 500 medlemmar. Antalet medlemmar ökar hela tiden och vid årsskiftet var det ca 700 medlemmar.

Hemslojds-X

Under 2017 diskuterades ett samarbete mellan Hemslojdens förlag och Hemslojdsresor. Diskussionerna landade i en Hemslojds kryssning till Åland, där deltagarna slöjdar ombord. Efter en provkryssning med Birka Cruises beslutades att kryssningen skulle genomföras. Ett program för deltagarna togs fram där flera av förlagets författare engageras för att hålla i 10 ”syjuntor” och en större workshop med resenärerna. Kryssningen utannonserades och de 200 platserna fylldes på fyra veckor. Resan kommer att genomföras i mars 2018.

TIDNINGEN HEMSLÖJD

Även i under 2017 har Hemslöjd prisats för sitt sätt att berätta om slöjden. Det är med stolthet som Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund ger ut Sveriges största prenumererade tidning om slöjd och hantverk.

MEDIEMARKNADEN FÖR TRYCKTA TIDNINGAR blir allt skakigare, där tidningar läggs ned eller får allt färre prenumeranter. Här sticker tidningen Hemslöjd ut med en stabil prenumerationsstock och med en läsekrets på ca 61 000 personer, enligt senaste Orvesto undersökningen.

Under 2017 fick tidningen silvermedalj i Svenska Designpriset och vann Svenska Publishingpriset för sjätte året i rad. Tidningens AD Carl Anders Skoglund var nominerad till Årets AD av Sveriges Tidsskrifter.

Tidningens redaktör, Maria Diedrichs intervjuades av Sveriges Radio med anledning av att tidningen vann Publishingpriset och tidningen nämndes i olika branschtidningar med anledning av de olika priserna och nomineringarna. I mars blev chefredaktör Malin Vessby intervjuad i Tidskriftspodden, där hon fick förklara hur det kommer sig att Hemslöjd är så framgångsrik trots att det är en svår tid på tidskriftsmarknaden.

Teman under 2017

HÄRIGT Ett nummer om hårarbeten, tovning, borstbinderi och vårt alldeles egna scoop – chefredaktör Malin Vessbys artikel om norrbottniska vantar där vantsamlaren och experten Erika Nordvall Falck berättar om belägg för att stickningen kom minst lika tidigt till norra som södra Sverige. Artikeln blev mycket omtalad och uppskattad bland tidningens läsare och fick mycket uppmärksamhet i sociala medier.

ELD OCH LÅGOR Ett nummer om vedbränning av keramik, pottaska, yxsmide och design. Islandströjans ställning och betydelse i dag granskades också.

VÄXTVÄRK Ett nummer om svampfärgning, ogrässlöjd och en uppmärksam artikel om smörkniven och dess historia som många läsare kommenterade i kontakten med redaktionen.

VI VÄVA Ett nummer om vävning, vävning, vävning. Solvforskning, bildvävar från häftet och unikt flätade korgar samt redaktör Maria Diedrichs artikel om trasor med en uppföljning av hur det gått för mattknyttaren Morteza Golestani, som väntar på besked om uppehållstillstånd. Folk hörde av sig till redaktionen och ville få kontakt med Morteza för att köpa hans mattor, skänka vävstolar och uppmuntra och berömma honom för hans unika kombination av gammal kunskap och nytänkande kring material och design.

Tidningen skrev om Morteza Golestani första gången i nummer 6, 2016. I ett inlägg på Facebook lade Hemslöjd ut en bild på Morteza och en av hans nya mattor, knutna med gammal persisk knytteteknik men med nya mönster och med trasor i stället för ullgarn. Inlägget delades **1 484** gånger, gillades av **10 000** personer och nådde **379 393** läsare på Facebook samt fick **475** kommentarer.

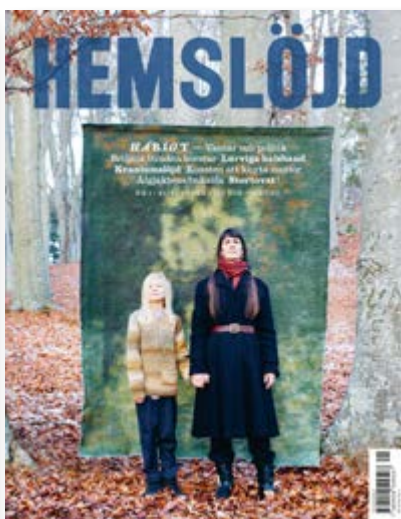

*Morteza Golestanis och hans unika mattor fick enormt stort genomslag på sociala medier. I ett inlägg på Facebook lade Hemslöjd ut en bild på en av hans nyaskapande mattor. Inlägget delades **1 484** gånger, gillades av **10 000** personer och nådde **379 393** läsare på Facebook samt fick **475** kommentarer.*

SKRIET FRÅN VILDMARKEN Ett nummer om människor som tar slöjden med sig till ett annat sätt att leva bortom amorteringskrav, tågstopp och konsumtionshets. Det handlade om tiny houses- rörelsen, vildplockade örter i maten och klimatsmart lerhusbygge. Artikeln om Åke Åström och Karin Gunnarsdöter som bor ensamma på ön Kuno i Luleås skärgård väckte många intresse. Paret livnär sig på att fiska, jaga, samla och slöjda och många hörde av sig till dem och till redaktionen och ville beställa en likadan älgöronkeps som den som Åke har på omslaget.

SIDEN SAMMET TRASA LUMP Ett nummer om återbruk och materialen siden, sammet, trasar och lump. Bland annat artikeln om sammet och Lisa Karlssons lapptäcken gillades av läsarna liksom berättelsen om Henrik Brolins underfundiga skåp. Över 700 prenumeranter valde att ge bort tidningen som julklapp till någon de känner i julkampanjen Vän till vän.

2017 vann tidningen Hemslöjd Svenska Publishingpriset för sjätte året i rad i kategorin Facktidningar/specialtidningar.

RIKSFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2017

UNDER ÅRET HAR Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund fortsatt arbeta efter det övergripande målet att skapa en jämställd, jämlik, tillgänglig och inkluderande hemslojdsorganisation, där alla som är intresserade av handgjort skapande kan känna sig välkomna på sina egna villkor. Riksförbundet, tillsammans med sina medlemsföreningar, har fokuserat arbetet på utveckling av föreningsverksamheten. Detta är ett långsiktigt arbete som under 2017 har skett inom ramen för det riksomfattande projektet ”Do It Together”, med medel från PostkodLotteriets Kulturstiftelse. Projektet har pågått under 2016 och fram till maj 2017. Verksamhetsutveckling har även skett via förbundets ordinarie verksamhet samt via de 89 regionala och lokala hemslojdsföreningarna som är anslutna till riksförbundet.

Genom projektarbete, kursverksamhet, utställningar, föreläsningar, debatter, Hemslojdens böcker, tidningen Hemslojd, bloggande, Hemslojdsportalen, Hemslojdens utbildning- Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk, Hemslojdsbutiker och i medlemsverksamheten visar Hemslojden på olika möjligheter att utveckla levande slöjdkunskaper och därigenom skapa nyfikenhet ur såväl ett kulturarvande som ett nyskapande perspektiv.

Organisationsutveckling

Riksförbundets framåtblickande verksamhet

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund befinner sig i en omställningstid. Att driva ett förändrings- och moderniseringsarbete inom en ideell riksomfattande organisation tar tid och ska ses som ett långsiktigt arbete.

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund är en ideell medlemsorganisation, där endast ideella länslemslojdsföreningar/förbund kan vara medlemmar, (med några undantag för riksföreningar och landskapsföreningar). Varje enskild medlem är med-

lem i någon av de 24 länsföreningarna/två riksföreningarna eller 63 lokalföreningarna. De ekonomiska föreningarna som driver Hemslojdsbutiker är idag antingen medlem i den ideella hemslojdsföreningen eller har ombildats till aktiebolag som är majoritetssägd av den ideella länsföreningen.

Inom ramen för det omställningsarbete förbundet genomgår tydliggörs bland annat att det finns behov av att genomlysa Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbunds struktur och organisationsmodell. Verksamheten behöver samordnas och i en framtida inriktning utvecklas för att fortsätta vara en angelägen organisation som ständigt är samtida.

Måluppfyllelse

Hösten 2015 inledde förbundsstyrelsen ett arbete med det huvudsakliga målet att under 2017 ha formulerat en strategi för 2018, som säkerställer ett hållbart riksförbund.

Under året har Förbundsstyrelsen, tillsammans med verksamhetsledningen och samtlig personal startat ett internt omställningsarbete för en långsiktigt hållbar budget i balans, en hållbar arbetsmiljö och hållbara medarbetare.

Det riksomfattande projektet ”Do It Together” har avslutats under året. Utifrån erfarenheter från ”Do It Together” koncentrerar riksförbundet arbetet, under perioden 2018 – 2021, på att forma ett väl strukturerat, modernt och funktionsgrundat riksförbund. Fokus ligger på ett närmre samarbete med och mellan medlemsföreningarna.

Vid förbundsstämman 20 maj 2017 fattade stämman beslut om en stadgeöversyn. Arbetet startade under hösten 2017 och drivs fram till nästa förbundsstämma i maj 2019. Stadgeöversynen är bland annat en konsekvens av erfarenheter från projekt ”Do It Together”.

Förbundsstyrelsen har under året rekryterat en ny verksamhetschef, då nuvarande verksamhetschef går i pension vid årsskiftet 2017.

”Totalt har 139 aktiviteter genomförts under projektet *Do It Together*.”

Do It Together

Under året har det riksomfattande projektet ”Do It Together” avslutats. Projektets övergripande mål och syfte var att utgå från människors lust att göra saker för hand, viljan att göra saker tillsammans och att hitta nya sammanhang att verka i, istället för att konsumera massproducerat. Samt att alla människor som är intresserade av handgjort skapande ska känna sig välkomna på sina egna villkor till en jämlik, jämställd, och tillåtande ideell hemslojdsorganisation med nätverk som ständigt är samtida.

Projektet har drivits med medel från PostkodLotteriets Kulturstiftelse och varit organiserat utifrån sex delprojekt. Delprojekten har bestått av sex pilotföreningar med 16 klusterföreningar. Varje delprojekt har haft ett eget tema utifrån projektets övergripande mål. De deltagande föreningarna har funnits spridda från Norrbotten till Skåne.

De 22 hemslojdsföreningar som deltagit i projektet har ordnat publika aktiviteter. De sex pilotföreningarna har anordnat gemensamma möten för sina klusterföreningar. Samtliga delprojekt har deltagit i gemensamma aktiviteter, som anordnats av projektledningen på förbundskansliet. Till dessa aktiviteter har förbundets alla medlemsföreningar varit inbjudna, därigenom har projektet blivit väl spritt bland hemslojdsföreningarna. Totalt har ca 139 aktiviteter genomförts under projekttiden.

För Hemslojden har ”Do It Together” varit betydelsefullt och mycket lärorikt. Det har varit lätt att få uppmärksamhet för projektet som också skapat nyfikenhet hos enskilda personer inom kultursektorn och hos närliggande organisationer. Detta har bidragit till ökat självförtroende inom organisationen.

Måluppfyllelse

När nu projektet utvärderats, utifrån de övergripande målen, kan vi konstatera att projektet nått mycket tillfredställande resultat, som kommer att göra skillnad i framtiden. Vi kan dock konstatera att Hemslojden behöver jobba mer med att nå nya målgrupper och skapa fler nya nätverk. För att komma vidare i den frågan har förbundsstämman bland annat fattat

beslut om en översyn av förbundets stadgar. Det fortsatta förändringsarbetet inom hemslojdsorganisationen kommer att ha samma inriktning som projektet.

Hemslojden i civilsamhället

Måluppfyllelse

För att hålla sig uppdaterade på aktuella frågor och samtidigt positionera Hemslojden i civilsamhället har riksförbundets personal och förtroendevalda aktivt deltagit i olika möten och seminarier anordnade av och för civilsamhällets aktörer så som Ideell Arena, Ax, Socialt forum, MUCF, pwc, samt deltagit i andra relevanta seminarier och kurser inom kulturområdet. Inom ideell sektor har Hemslojden fortsatt det medvetna arbetet med att väcka intresse för hemslojd, både som ämne och som organisation.

Aktiviteter och verksamhet med föreningarna

Hemslojdens samlingar

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund förvaltar databasen Hemslojdens samlingar, som består av hemslojdsföreningarnas samlingar. Hemslojdsföreningarna har under året fortsatt arbeta med sina samlingar och att publicera föremål på Digitalt museum. Under året har riksförbundets projektledare besökt Leksands Hemslojdsvänner och bidragit till att starta arbetet med inventering av Svartstickshalskläden. Under 2017 har ca 200 stycken halskläden publicerades. Under hösten 2017 har riksförbundets projektledare även besökt Sätergläntan – Institutet för slöjd och hantverk samt Mora hemslojdsvänner för att vara behjälplig med igångsättandet av arbetet med deras samlingar.

Den 25 augusti genomfördes det fjärde riksseminariet för Hemslojdens samlingar. Fokus denna gång var på frågor kring hur samlingarna, utifrån ett samtidsperspektiv, kan användas idag. Fyra föreläsare, belyste ur olika synvinklar, ämnet. Drygt 40 personer

deltog i arrangemanget. Seminariet är ett samarrangemang mellan Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Det stora arbetet med att registrera föremål och publicera dem på digitalt museum genomförs av berörda hemslöjdsföreningar med stöd av Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Nämnden för hemslöjdsfrågor bekostar licensen för databasen.

Zickermans studiesamling

Lilli Zickermans studiesamling finns på Konstfack, och är en dubblett av 12 000 av de 24 000 bladen från Lilli Zickermans omfattande textilinventering från åren 1910–1932. Under 2016 påbörjades arbetet med att publicera Zickermans studiesamling på Digitalt museum. Detta arbete har kunnat fortsätta under 2017 tack vare ideellt arbete samt genom medel från fonden Lars Hiertas Minne. Just nu finns 12 mappar av Zickermans inventering publicerade. Under hösten 2017 ansökte Hemslöjden om projektmedel från Riksantikvarieämbetet, för att kunna slutföra arbetet med att publicera de ca 10 500 blad som återstår. Ansökan beviljades och under första halvåret 2018 kommer arbetet att slutföras.

Måluppfyllelse

Just nu har totalt 19 (19) föreningar/deldatabasägare licenser. 14 (14) föreningar har publicerat sina samlingar på Digitalt museum, där finns nu 89 (89) mappar och 3 (3) utställningar och 11 413 (10 341) före-

Hemslöjdens samlingar på Digitalt museum innehåller 11 413 poster presenterat i 3 utställningar och 114 mappar.

mål är publicerade. Siffrorna inom parentes är 2016 års siffror. Via sociala medier har Riksförbundet på olika sätt publicerat och synliggjort samlingarna.

Hemslöjdens kurser

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund erhåller medel från Skolverket för Hemslöjdens kurser. Hemslöjdens kurser genomförs av medlemsföreningarna, många gånger i samverkan med hemslöjds-konsulenterna. Riksförbundet är huvudman för kurserna. Förbundskansliet administrerar och fördelar medlen för kurserna till medlemsföreningarna efter ansökan.

Måluppfyllelse

Under 2017 genomfördes 115 (126) kurser fördelat på 2 897 (3 080) lektioner. Cirka 1 027 (1 190) personer har deltagit i Hemslöjdens kurser, bland dessa har en slöjdklubbshandledarutbildning genomförts.

Hemslöjdens dygn

Under ett dygn genomfördes, för andra året i rad, 1–2 september, Hemslöjdens dygn. Temat för i året var återvinn, återanvänd och återskapa. Hemslöjdens dygn genomfördes som en del av projekt ”Do It Together”.

Måluppfyllelse

Totalt arrangerade 29 medlemsföreningar aktiviteter på 30 platser i 17 län.

Återbruk och slöjda tillsammans gick som en röd tråd genom aktiviteterna, till exempel, på biblioteket i Staffanstorp pågick återbruksslöjd av utrensade böcker. Besökare i alla åldrar kom för att av gamla böcker skapa nya, användbara föremål. I Falu hemslöjdsförening växtfärgades med nässlor, färgkulla, krapp, koschenill och bark. Hemslöjdsföreningen samarbetar med Falu kulturskola och deltog därmed i gatufesten Granny Goes Street där föreningen bidrog med en slöjdstation. Det pågick också arbete med en stor bildväv som var uppbyggd av ett armeringsjärn. Återbrukade textilier revs till remsor som plockades in i väven. Bildväven kommer att utgöra en konstnärlig utsmyckning i det nyrenoverade kulturhuset Tio14 i Falun. Hemslöjden i Kronobergs län uppmuntrade alla besökare att använda tygkasse istället för plastkasse. Projektet heter ”One bag habit” och gick ut på att sy sin egen tygkasse av återbruksmaterial.

VÄVmässan i Växjö

Svenska Vävrådet arrangerar vart tredje år, på olika platser i Sverige, en konferens och Vävmässa. Under 2017 anordnades den 14:e vävmässan som hölls i Växjö. Årets tema var Trådvandringar.

Hemslöjdens förlag, riksförbundet, tidningen Hemslöjd hade gemensam monter på mässan. Förlaget tog hand om all försäljning. Även Norges Husfliedslag fanns med i vår monter med Elin Gilde Garvin, barn och ungdomskonsulent och vi sålde deras nya vävbok för barn.

Måluppfyllelse

Hemslöjdens förlag hade boksläpp på nya boken *Sticka mönster* av Ann-Mari Nilsson. Förlaget sålde nästan 600 egna böcker, 50 prenumerationer på tidningen Hemslöjd och värvade 45 bokvänner. Mässan besöktes av 7 500 personer.

Föreningsmöten - utbildningar och inspiration

Riksförbundet anordnar föreningsmöten där medlemsföreningarna träffas för att arbeta med aktuella frågor. Utbildningar och inspiration för medlemsföreningarna har under 2017 präglats av att skapa strategier för att jobba jämställt och inkluderande utifrån Hemslöjdens värdegrund.

Måluppfyllelse

Under året har föreningsmöten, workshops och utvecklingsmöten delvis kunnat samordnas med projektet "Do It Together". Tre sådana möten har genomförts under 2017, den 3 februari "En dag fylld av frugal innovation" under ledning av forskare Helena Hansson, med 21 deltagare. Den 24 februari "Medlemsengagemang" under ledning av moderator An-

nicka Sundh Meiling, med 29 deltagare. Den 19 maj stort avslutningsseminarium av "Do It Together" med 100 deltagare.

Den 17–18 november genomfördes ett föreningsmöte med tema "Hemslöjdens förändringsarbete", där förbundets stadgeöversyn var satt i fokus. Cirka 70 personer deltog på mötet.

Medlemsregister

Riksförbundet har sedan 2006 ett gemensamt medlemsregister för alla föreningar som är medlemmar i organisationen. Föreningarna använder registret till att registrera medlemmar, lägga in uppgifter, hämta kontaktuppgifter, årsavisering m.m. Föreningarna får service och support av riksförbundet. Det är riksförbundet som står för utveckling, uppdatering och alla kostnader som är kopplade till registret.

Handens kunskap och intelligens

Handmade Issues

Handmade Issues är Hemslöjdens utvecklingsplattform för slöjd, innovation och integrering, vi uppmärksammar det praktiska lärandet i relation till det teoretiska lärandet, hand och tanke skapar en helhet. Inom Handmade Issues prövas nya metoder och modeller för att skapa nyfikenhet på slöjdens magiska värld. Vi driver på utvecklingen inom slöjdområdet och visar att slöjdrörelsens kunskaper kan användas hälsofrämjande och bidra till en hållbarare miljö, socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Plattformen leds av Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och

samarbete sker med forskare inom olika discipliner och även med andra samarbetsparter.

Varje år genomförs ett event inom Handmade Issues, där olika modeller testas för att visa på sambandet mellan handen och hjärnan samt slöjden belyses utifrån olika kunskaps- och materielområden. Här möts erfarna slöjdare och andra utövare, unga och äldre och olika nationaliteter.

Måluppfyllelse

Under 2017 genomfördes eventet den 7 september på Kulturhuset Stadsteatern, Stockholm. Handmade Issues stöds med projektmedel från Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Jacob Wallenbergs stiftelse och Kungliga Patriotiska Sällskapet och är ett samarbete med Kulturhuset Stadsteatern.

Stipendieutdelning

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund förvaltar fyra stipendiefonder, Bo Hammarskjölds stiftelse, Textilkonstnärinnan Märtha Gahns stiftelse, Ingeborg Strömbergs stiftelse och Carl Lamberths stiftelse, samt en särskild fond, Barbro Wingstrands stipendium, som under fem år delar ut ett stipendium på 100 000 kronor per år till en slöjdare/hantverkare/konsthantverkare som ägnat mycket tid och möda åt det immateriella kulturarvet och som sprider kunskap om gamla slöjdtekniker.

Måluppfyllelse

Riksförbundet har under de senaste åren arbetat med att synliggöra stipendierna. Uppdraget har varit att få fler framför allt unga sökande. Information har spridits på olika sätt till utbildningar med inriktning på slöjd, konsthantverk och närliggande områden. För att ytterligare synliggöra Hemslöjdens stipendier delas de sedan 2014 ut under eventet Handmade Issues. Detta har bland annat resulterat i att allt fler söker Hemslöjdens stipendier.

Konsekvensen har blivit att hanteringen av an-

sökningarna behövt effektiviseras. Ett webbaserat ansökningssystem implementerades därför under 2016. Det underlättade betydligt hanteringen av de 182 stipendieansökningar som inkom 2017.

År 2017 delades totalt ut 100 000 kronor till 10 stipendiater, från de fyra fonderna som utlystes. Det stora stipendiet på 100 000 kronor delas ut som en uppmuntran, och går inte att söka.

Gesäll- och mästarbrev

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är utsedd till bransch och utser granskningsnämnd inom handvävaryrket, broderiyrket, stickningsyrket, träslöjdsyrket samt sedan 2017 träbildhuggaryrket och krukmakaryrket. Hemslöjden utfärdar gesäll- och mästarbrev inom dessa yrken. Granskningsnämnden består av tre externa experter, samt sekreterare från riksförbundet. Förbundskansliet administrerar ansökningar och granskningen av gesäll- och mästarbrev.

Måluppfyllelse

Under 2017 godkändes 13 mästarbrev: tre inom träbildhuggaryrket, ett inom handvävaryrket, ett inom broderiyrket samt åtta inom krukmakaryrket. Under året godkändes även 6 gesällbrev: ett inom träbildhuggaryrket, tre inom handvävaryrket och två inom krukmakaryrket.

Tidningen Hemslöjd

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund äger och ger ut tidningen Hemslöjd. Tidningen har till uppdrag att fördjupa och synliggöra slöjdekunskapen. Hemslöjds mål är att på tidningshyllan vara den självklara auktoriteten inom slöjdområdet, och att genom kunskapsförmedling, samtidsobservationer, debatt och opinionsbildning få stor uppmärksamhet och stärka Hemslöjdens varumärke och position i samhället. Tidningen säljs som lösnummer, men till övervägande del som prenumerationer.

Handmade Issues prövar nya metoder och modeller för att kunna driva på utvecklingen inom slöjdområdet.

Måluppfyllelse

Den av Tidningsstatistik, TS-kontrollerade upplagan för 2017 var 14 200 ex en liten ökning från föregående år. Prenumerationerna är tidningens starka bas och de ligger på en stadig nivå på ca 12 500.

Tidningen fortsätter att belönas. Denna uppmärksamhet är viktig både för att behålla och få nya läsare. Under 2017 fick Hemslojd silvermedalj i Svenska Designpriset, vann Svenska Publishingpriset för sjätte året i rad. Tidningens AD Carl Anders Skoglund var nominerad till Årets AD av Sveriges Tidskrifter.

Hemslojdens förlag

Riksförbundet arbetar utifrån flera olika perspektiv för att sprida slöjdkunskapen. Genom att ge ut böcker med de främsta slöjdexperterna som författare tar Hemslojden vara på slöjdkunskapen utvecklar den och ger ut både lättillgängliga gör-det-själva böcker och fördjupningsböcker.

Måluppfyllelse

Hemslojdens förlag har under 2017 gett ut tre nya böcker: *Sy väskor – vackra som smycken* av Helena Bengtsson, *Virkad mönstermagi* av Maria Gullberg, *Sticka mönster* av Ann-Mari Nilsson. Förlaget arbetar målmedvetet och utvärderar all verksamhet inom förlaget, för att kunna utvecklas och nå långsiktig lönsamhet på en starkt konkurrensutsatt bokmarknad.

Kommunikation

Varumärkesplattformen

Hemslojdens varumärkesplattform togs fram i ett stort utvecklingsprojekt för att profilera och synliggöra det gemensamma varumärket för Hemslojden. Projektet drevs i samarbete mellan Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund och Nämnden för hemslojdsfrågor, 2009 – 2010. Ett omfattande projekt där representanter från hemslojdsföreningarna,

hemslojdsbutikerna, hemslojdskonsulenterna och Sätergläntan var med och formade vad varumärket står för idag.

Visuella identiteten

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund prövade under jubileumsåret 2012 en ny visuell identitet för att synliggöra allt som hände inom hemslojdsvärlden. År 2013 implementerades den som organisationens visuella identitet. Medlemsföreningarna håller fortfarande på att implementera den visuella identiteten. Från förbundskansliet ges stöd och uppmuntran. Profilmaterial finns att använda och köpa in.

Kommunikationsplan

Under hösten påbörjades ett omfattande arbete med att ta fram strategiska kommunikationsplaner med aktivitetsplaner för alla verksamheter inom Hemslojden. En överblickbar årskalender med all verksamhet är också påbörjad.

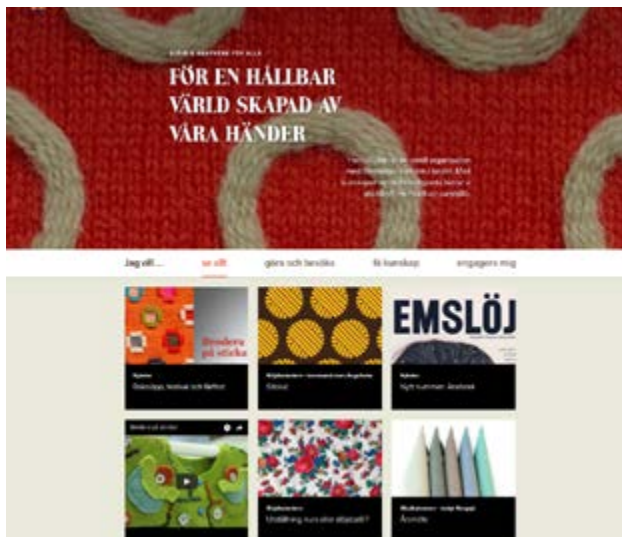
Hemslojdens webbsidor

De viktigaste kanalerna för kommunikation är våra webbplatser. Hemslojdens gemensamma webbsida, hemslojden.org, har under året moderniserats. Det huvudsakliga syftet med att bygga om webbplatsen var att göra den mer tillgänglig. Med den nya designen och layouten går det lika bra att använda mobilen som surfplattan och datorn när man besöker hemslojden.org.

Vi har samtidigt passat på att göra om strukturen och lyft upp och förtydligat Hemslojdens olika verksamheter. Startsidan kan ses som ett smörgåsbord av möjligheter för den som är intresserad av slöjd och handgjort skapande. Här finns kurser, utställningar, resor och andra aktiviteter. Även nyheter och information om tidningen Hemslojd och Hemslojdens förlag, hemslojdsföreningarna runt om i landet, Hemslojdens flöden i sociala medier och mycket mer.

”Med ny design går det lika bra att använda mobil, surfplatta och dator när du besöker hemslojden.org.”

Webbplatsen har byggts om och utvecklats inom projektet Do It Together med stöd av PostkodLottariets Kulturstiftelse. Webbyrån Dazy Digital (fd. Vektorgrafik) står bakom den nya formen och de tekniska lösningarna.

Startsidan för nya hemslojden.org.

Statistik för hemslojden.org

500 besökare varje dag/12 000 i månaden.

Drygt 50 % kommer till webbplatsen via google.

Besökarna använder

- Dator (40 %)
- Mobil (40 %)
- Surfplatta (20 %)

92 % kommer från Sverige.

Utländska besökare från:

- USA
- Norge
- Finland
- Danmark

De mest besökta sidorna (efter startsidan):

- Slöjden
- Medlemsföreningarna
- Hemslojdsbutiker
- Bli medlem

Nyhetsbrev

Under 2017 kom 8 nyhetsbrev ut. Via hemslojden.org går det att anmäla sig som prenumerant på nyhetsbrevet. Vi lägger även in nya medlemmar som prenumeranter på nyhetsbrevet. Just nu prenumererar 11 400 prenumeranter personer på Hemslojdens nyhetsbrev. Drygt hälften av dessa öppnar nyhetsbrevet. Förlaget har skickat ut 5 nyhetsbrev under 2017 till olika målgrupper. Öppningsfrekvensen ligger på ungefär samma som för Hemslojdens nyhetsbrev. Tidningen Hemslojd har inte skickat ut nyhetsbrev under året.

Sociala medier

Riksförbundet har Facebook och Instagram. På Facebook delar vi alla nyheter som publiceras på hemslojden.org. Vi lyfter även sådant som innehållsmässigt inte blir en hel nyhet på webben utan passar som ett kort inlägg på Facebook, till exempel tips på vad man kan hitta i Hemslojdens samlingar på Digitalt museum.

Följare på sociala medier

År 2017 var antalet följare på Facebook 9 667, (6 900 följare i december 2016)

På Instagram är fokus på bilder och kortare texter. I de flesta fall publicerar vi nyheten även på Instagram. Under 2017 var antalet följare 4 300, (2 100 följare i december 2016).

Hemslojden har en Youtubekanal där vi publicerar filmer, främst från evenemanget Handmade Issues, men även en författarfilm och två filmer om gesäll- och mästarbrev. Under 2017 publicerades totalt 11 filmer.

Tidningen Hemslojd är aktiv på Facebook, Instagram och Twitter. Antal följare är 14 300 på Facebook, 5 100 på Instagram och 1 100 på Twitter. Hemslojdens förlag är aktivt på Facebook och Instagram. Antal följare är 3 700 på Facebook och 1 200 på Instagram

PR och press

Vi har ett gemensamt nyhetsrum "Hemslojden" hos publiceringstjänsten Mynewsdesk där alla verksamheters pressmeddelanden publiceras för effektiv och tydlig kommunikation. Vi har skickat ut 20 pressmeddelanden under 2017, 10 från riksförbundet, 6 från tidningen och 4 från förlaget. I de fall då pressmeddelandet har lokal anknytning har vi kontaktat lokala medier, vilket har gett resultat.

LÖPANDE VERKSAMHET

Förbundsstyrelsen

Styrelsen består av ordförande, 1:a vice ordförande, 2:a vice ordförande samt ytterligare sex ordinarie ledamöter och tre suppleanter.

Hösten 2015 inledde förbundsstyrelsen ett arbete med det huvudsakliga målet att under 2017 ha formulerat en strategi för 2018, som säkerställer ett hållbart riksförbund. Under 2017 har ett intensivt omställningsarbete genomförts för att kunna starta år 2018, med en hållbar budget i balans, hållbara medarbetare och en hållbar arbetsmiljö. Omställningsarbetet har uppnått detta mål.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund fokuserar, under 2018–2021, på att forma ett väl strukturerat, modernt och funktionsgrundat riksförbund. Fokus ligger på ett närmre samarbete med och mellan medlemsföreningarna, där fler vill vara medlemmar, fler vill prenumerera på tidningen Hemslöjd och fler vill köpa Hemslöjdens förlags böcker.

Med erfarenheter från ”Do It Together” samt FN:s hållbarhetsmål, Agenda 2030 utgår vi från att slöjd-kunskapen är hållbar och efterfrågad. Vi kommer att arbeta projekt- och processinriktat och samarbeta med andra som också är intresserade av området. Samarbete med forskare kommer att prioriteras under perioden.

Vi kommer vidare att arbeta för att slöjdinnovation, hållbar kunskap och opinionsbildning bidrar till organisationsutveckling samt omvärldsbevakning och förtydliga medborgar- och utövarperspektivet i verksamheten.

Utveckla lösningar för nya intäktsområden som bidrar till en budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi som tillåter utvecklingsarbete inom verksamheterna.

Under året hölls förbundsstämma, på Nordiska museet i Stockholm, där ny förbundsordförande, ny 1:a vice ordförande, ny 2:a vice ordförande, fyra nya ledamöter, samt två nya styrelsesuppleanter valdes.

Förbundsstyrelsen har också under året rekryterat ny verksamhetschef, då den tidigare verksamhetschefen går i pension vid årsskiftet. Nya verksamhetschefen börjar i januari 2018.

Uppföljningsmöten med Nämnden för hemslöjdsfrågor

Tillsammans har riksförbundet och Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH, tagit fram en årscykel för möten och beslut. Riksförbundet har överlämnat sin handlingsplan till NFH.

Ordförande och kanslichef från NFH samt ordförande och verksamhetschef från riksförbundet, har haft två möten under året. Kanslichefen och verksamhetschefen har haft ytterligare två avstämningsmöten däremellan.

Organisationer som riksförbundet äger eller har representation i

Svensk Slöjd AB

Riksförbundets servicebolag, Svensk Slöjd AB, är helägt av riksförbundet. Inom bolaget driver riksförbundet näringsverksamhet som är självförsörjande: tidningen Hemslöjd, Hemslöjdens förlag och vissa projekt. Riksförbundet har som enda ägare ansvar för bolaget, som har egen styrelse vilken sammanträder 4–5 gånger per år.

Styrelsen för bolaget har till uppdrag att ansvara för att bolaget verkar och utvecklas enligt Hemslöjdens värdegrund, och att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt och resursmässigt effektivt sätt. Verksamhetschefen är vd för bolaget. Bolaget bär sina egna kostnader.

Sätergläntan, institutet för slöjd och hantverk

Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk i Ingsjön, Dalarna, är ett utbildningssäte med 3-åriga utbildningar, kortare veckokurser och distansutbildningar. Till Sätergläntan är skickliga och erfarna slöjdare, hantverkare, formgivare, konstnärer och andra kulturarbetare knutna som pedagoger, föreläsare och inspiratörer. Sätergläntan spelar en viktig

roll i arbetet med att ta tillvara och utveckla slöjden, både konstnärligt och tekniskt. Entreprenörskap och produktutveckling utgör viktiga inslag i de långa utbildningarna.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds förbundsstämma utser tre ordinarie ledamöter, varav en är ordföranden, två ledamöter, samt en ersättare till Sätergläntans styrelse. Det finns en önskan om ett närmare samarbete mellan Hemslöjden och Sätergläntan, förbundsordförande, verksamhetschefen, Sätergläntans AU sam leksandskommun har under året inlett ett arbete för närmare samarbete.

Europeiska Hemslöjdsförbundet, EFACF

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är medlemmar i European Folk Art and Craft Federation, EFACF. Medlemmar är nationella slöjdorganisationer i Danmark, Estland, Finland, Lettland, Norge, Polen, Serbien, Slovakien, Sverige, Ungern och Österrike. Förbundet är ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande, både vad gäller slöjdekänedom och organiserande. Var tredje år hålls förbundsstämma/generalförsamling.

Riksförbundets har fortsatt en styrelseledamot i EFACF. Styrelsen har mötts tre gånger under året. Arbetet med att få med fler länder i organisationen har pågått under året, styrelsen har bland annat fortsatt undersöka intresset i England.

Styrelsen har också diskuterat om ett gemensamt arbete med Unescos världsarvslista skulle kunna vara intressant för medlemsländerna. Detta skulle kunna vara ett sätt att öka engagemanget och stärka samarbetet mellan medlemsländerna.

Nordens Hemslöjdsförbund

Nordens Hemslöjdsförbund utgör ett organ för och ett föreningsband mellan de centrala organisationerna för hemslöjd i Estland, Danmark, Finland, Färöarna, Island, Norge och Sverige. Förbundet har till ändamål att arbeta för att hemslöjden i Norden får en stark ställning i det officiella nordiska samarbetet och verka för utbyte mellan länderna.

Det nordiska förbundet träffas en gång per år, var tredje år hålls ett större möte med seminarium och byte av presidieland. Nordiskt hemslöjdsprogram arrangeras

eras varje år med någon av medlemsförbunden som värd och marknadsförs i alla de nordiska länderna.

Riksförbundet har deltagit i det årliga mötet i Nordens hemslöjdsförbund som ägde rum i Helsingfors. På mötet bjöd det svenska riksförbundet in till Handmade Issues i september och berättade om det nationella projektet ”Do It Together”. Det norska Hemslöjdsförbundet, Norges Husflidslag, bjöd in till Nordic Craft Youth Camp nordiskt sommaren 2018.

Förbundskansliet

Personal, HR och utveckling

Verksamhetschefen leder verksamheten på förbundskansliet. På kansliet arbetar verksamhetschef, ekonomiansvarig, kansliansvarig, projektledare och kommunikatör; på tidningen Hemslöjd arbetar chefredaktör redaktör och redaktionssekteterare; på Hemslöjdens förlag arbetar förläggare och redaktör/forgivare – totalt 10 personer. Ett kontinuerligt arbete pågår för att vara uppdaterad om aktuella avtal och metoder för en bra ledning och organisation. Riksförbundet är medlem i arbetsgivarorganisationen IDEA.

Administration, ekonomi och personal

Personal på förbundskansliet ansvarar för och sköter lokaler, administration, utrustning och inventarier samt övrig administrativ service. En del av arbetet utförs för kansliet, en del för medlemsföreningarna. Datorsupport och medlemsregistret är outsourcat men kräver intern kunskap för att kunna vara en god beställare. För att kvalitetssäkra verksamheten och vara kostnadseffektiv i alla delar arbetar kansliet löpande med översyn av avtal och gör vid behov omförhandlingar och nya upphandlingar.

Fortbildning i ekonomi-, skatte- och personalfrågor

För att följa avtal, lagar och regler krävs att kansliet löpande är uppdaterad vad gäller om personal-, ekonomi- och skattefrågor. Detta sker genom deltagande i seminarier som bl.a. arrangeras av IDEA, Ideell Arena, EY, pwc m.fl.

ORGANISATION

Den 31 december 2017 är totalt 89 hemslöjdsföreningar medlemmar i Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund varav 24 länsföreningarna/2 riksföreningarna och 63 lokalföreningarna. Cirka 14 200 personer är medlemmar i någon av de lokala eller regionala hemslöjdsföreningarna eller riksföreningarna.

Sju hemslöjdsföreningar är huvudmän för hemslöjdskonsulenterna. Riksförbundet samordnar och finns som stöd bland annat när det gäller arbetsgi-varfrågor och samverkan.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har förbundskansli på Åsögatan i Stockholm. Här arbetar förbundets personal, kansliet är också en mötesplats för olika aktörer i Hemslöjdens nätverk.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund äger bolaget Svensk Slöjd AB, ett servicebolag för den ideella verksamheten. Här rymdes under 2017 de två affärsområdena: tidningen Hemslöjd och Hemslöjdens förlag. Inom bolaget kan även vissa utvecklingsprojekt drivas.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är en av ägarna till Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk, där det drivs både fleråriga utbildningar och kortkurser.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund får sitt statsanslag från Kulturdepartementet via Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH, under främjaranslaget utgiftsområde 17, anslagsposten 4:3, ap.2.

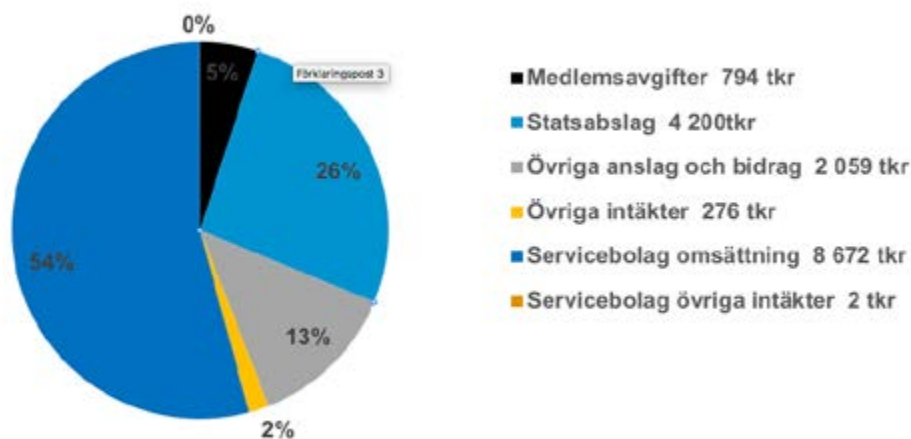
Statsanslaget är från och med 2016 ett organisationsbidrag, varför riksförbundet inte längre har ett uppdrag från NFH, förutsättningen är att organisationen är demokratiskt uppbyggd samt att den främjar de nationella kulturpolitiska målen.

Ekonomi

Redan hösten 2015 inledde förbundsstyrelsen ett arbete med att definiera riksförbundets utmaningar i syfte att skapa en robust strategi som grund för fortsatt överlevnad. Målet är att styrelsen i början av 2017 ska ha formulerat och förberett en strategi för 2018 och framåt, som säkerställer ett hållbart riksförbund. Utifrån styrelsens uppdrag har ett omställningsarbete genomförts under 2017, inom den ideella verksamheten och inom bolaget. Verksamheten har delvis omorganiserats och 125 % tjänst har tagits bort från den ideella verksamheten. Riksförbundet gör ett gott resultat 2017. Det beror på att personalen har minskat omställningsarbetet samt att externfinansierade projekt har genomförts under halva året.

Riksförbundets organisationsbidrag, som varit på samma nivå sedan 2010, gör det möjligt att driva viss basservice och att söka projektmedel för att därigenom driva utvecklingsprojekt.

Under 2017 har projektmedel finansierat utvecklingsprojekten "Do It Together", "Zickermans studie-

Riksförbundets inklusive servicebolagets intäkter 2017.

samlingar” och ”Handmade Issues”. Finansiering via projektmedel 2017 har erhållits från:

- PostkodLotteriets Kulturstiftelse
- Barbro Osher Pro Suecia Foundation
- Jacob Wallenbergs stiftelse
- Kungliga Patriotiska Sällskapet
- Lars Hiertas Minne
- Riksantikvarieämbetet

Gesäll- och mästarbrev, stipendierna, Hemslöjdens kurser, tidningen Hemslöjd och Hemslöjdens förlag har egen finansiering.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelse fram till förbundsstämman 20 maj 2017

Malou Örner, förbundsordförande, Stockholm
Anders Stål, 1:e vice ordförande, Falun
Susanna Hedin, 2:e vice ordförande, Örebro
Per Lodenius, ledamot, Norrtälje
Anna Iwarsson, ledamot, Bromma
Mia Lindgren, ledamot, Skövde
Anna Wallentheim, ledamot, Hässleholm
Saadia Hussain, ledamot, Stockholm
Jögge Sundqvist, ledamot, Umeå, avgick i juni 2016
Nicklas Karlsson, ersättare, Färila
Annsofie Magnér, ersättare, Malmö
Åse Berglund, ersättare, Linköping, avgick i maj 2016

Förbundsstyrelse från 20 maj 2017

Kent Johansson, förbundsordförande, Färjestaden, nyval
Elisabeth Bjar, 1:e vice ordförande, Stockholm, nyval
Bo Olls, 2:e vice ordförande, Norrköping, nyval
Saadia Hussein, ledamot, Stockholm, kvarstår till 2019
Anna Iwarsson, ledamot, Stockholm, kvarstår till 2019
Eva Byström, ledamot, Sundbyberg, nyval
Christine Sundberg Carendi, ledamot, Lidingö, nyval
Eva-Karin Torhem Arnell, ledamot, Hyssna, nyval
Anna Wallentheim, ledamot, Hässleholm, kvarstår till 2019
Niklas Karlsson, ersättare, Färila, kvarstår till 2019
Maria Eklind, ersättare, Vaggeryd, nyval
Elise Tullnär Nilsson, ersättare, Jokkmokk, nyval

Arbetsutskott

Arbetsutskottet består av förbundsordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande.

Under 2017 har styrelsen haft nio sammanträden; januari, februari, april, maj, (2 st.), juni, september, oktober och november. Arbetsutskottet har sammanträtt 9 gånger, januari (3 st.), mars, maj, juni, september, oktober och november.

Verksamhetschefen är sekreterare i AU och styrelse. Styrelsemötena organiseras från förbundskansliet.

Riksförbundet äger servicebolaget Svensk Slöjd AB, med tidningen Hemslöjd och Hemslöjdens förlag. Aktiebolaget har en egen styrelse, men riksförbundet har som ende ägare ansvar för bolaget.

Valberedning från 20 maj 2017

Anna-Karin Jobs Arnberg, Dala Floda, omval
Torbjörn Lindström, Borås, omval
Harriet Axelsson, Halmstad, nyval
Carola Gunnarsson, Köping, nyval
Lena Pålman, Uppsala, nyval

Sammankallande i valberedningen Lena Pålman.

Revisorer från 20 maj 2017

Håkan Andersson, auktoriserad revisor, ordinarie, Stockholm, omval
Rose Eriksson, förtroendevald revisor, ordinarie, Gävle, omval
Per Nilsson, auktoriserad revisor, suppleant, Stockholm, omval
Lena Pålman, förtroendevald revisor, suppleant, Uppsala, omval

Riksförbundets representanter i Sätergläntans styrelse

Anne Ludvigsson, ordförande till 2019 Linköping
Malou Örner, ledamot, till 2019, Hägersten
Marie Folkesson, ledamot till 2019, Leksand
Susan Levál, ersättare till 2019, Köping
Annika Havas, revisor till 2019, Stockholm
Lena Pålman, ersättare revisor till 2019, Uppsala

Arbetsgrupper utsedda av förbundsstyrelsen

Granskningsnämnden för gesäll- och mästarbrev i textila yrken

Gun Aschan, broderimästare, Stockholm.
Ulla Engqvist, textilkonsulent, Skövde.
Annika Ekdahl, textilkonstnär, Kyrkhult
Katarina Evans, textilkonstnär Stockholm

Granskningsnämnden kan adjungera referenspersoner.

Granskningsnämnden för gesäll- och mästarbrev i slöjdaryrket – trä

Helena Åberg, länshemslöjdskonsulent, Nyköping
Anders Isgren, fd. länshemslöjdskonsulent, Nybro
Ramon Persson, slöjdare Motala

Granskningsnämnden kan adjungera referenspersoner.

Granskningsnämnden för gesäll- och mästarbrev i krukmakaryrket

Stefan Andersson, krukmakare, Leksand
Calle Forsberg, krukmakare, Saltsjö-Boo
Nina Bergqvist, krukmakare, Källby

Granskningsnämnden kan adjungera referenspersoner.

Stipendiekommittén

Samir Alj Fält, konstnär, Stockholm
Katja Pettersson, konstnär, Stockholm
Anders Isgren, fd. hemslöjdskonsulent, Nybro
Anna Åhlin Orwin, projektledare, riksförbundet.

Stipendiekommittén kan adjungera referenspersoner.

Medlemskap i andra organisationer

Nordiska Hemslöjdsförbundet,
Europeiska Hemslöjdsförbundet,
Ax – Ideell kulturallians,
Ideell Arena,
Hela Sverige ska leva,
Föreningen Norden,
Svenska Vävrådet,
IDEA
Kulturens

Internationella organisationer där riksförbundet var representerat 2017

Europeiska Hemslöjdsförbundet

Anna Åhlin Orwin, ledamot i styrelsen
Kerstin Andersson Åhlin, representant

Nordens Hemslöjdsförbund

Kerstin Andersson Åhlin, representant
Agneta Carlson, representant

MEDALJER OCH DIPLOM

Hemslöjdens medaljer

Utdelning 2017

Medalj i guld har tilldelats, *verksamhetschef Kerstin Andersson Åhlin*, Stockholm och *läns hemslöjdskonsulent Anna Karin Reimersson*, Västmanland

Medalj i silver har tilldelats *läns hemslöjdskonsulent Anders Isgren*, Kalmar.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund fick 1945 medgivande av Konung Gustav V att återuppliva, den år 1753 av medaljgravören Daniel Fehrman utförda medaljen.

Medaljerna instiftades av Konung Adolf Fredrik och Drottning Lovisa Ulrika, en för kvinnliga och en för manliga slöjdare. De av Konung Gustav VI Adolf (den 22 november 1954) fastställda bestämmelserna gäller numera för utdelning av dessa medaljer.

Hemslöjdens förtjänstmedalj är avsedd att utgöra belöning för framstående insatser inom hemslöjdens område, för främjande av hemslöjd eller för mångårigt och skickligt hemslöjdsarbete.

Medaljen i guld eller silver utdelas av styrelsen för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Hemslöjdsförening eller minst tre ledamöter i styrelsen för Riksförbundet kan föreslå lämpliga medaljörer. Efter motiverat förslag med namn på person som ska erhålla förtjänstmedalj tar SHR:s styrelse beslut. Förtjänstmedaljen bekostas av den organisation som utdelar medaljen.

Medaljen i guld har tilldelats

HKH Prins Eugen (1945)

Överhovstallmästare H. O. Ramel (1945),

Fröken Lilli Zickerman (1945)

Fru Anna Fahlén (1949)

Landshövding Bo Hammarskjöld (1951)

Fru Mattis Hörlén (1952)

Professor Gerda Boëthius (1954)

Rektor Erland Borglund (1954)

Fru Emma Jacobsson (1964),

Byrådirektör Carl Lamberth (1965)

Fru Ulla Melin (1965)

Verkst. direktör Gull Lillecrona (1968)

Textilkonstnär Märtha Gahn (1970)

Docent Anna-Maja Nylén (1971)

Direktris Gertrud Ingers (1971)

Verks. direktör Eric Hanes (1976)

Intendent Gunnel Hazelius Berg (1978)

Spetskonsulent Sally Johanson (1980)

Förste hemslöjdskonsulent Brita Sundblad Laurin (1981)

Förvaltningschef Bertil Ugglå (1986)

Förbundsordförande Ingegärd Oskarsson (1989)

Rektor Greta Johansson (1992)

Länshemslöjdskonsulent och slöjdare Kjell Wikström (1995)

Länshemslöjdskonsulent och slöjdare Wille Sundqvist (1995)

Textilkonstnären Edna Martin (1998)

Intendent Sofia Danielson (1998)

Chefredaktör Katarina Ågren (2001)

Docent Elisabet Stavenow-Hidemark (2001)

Textilkonstnär Wanja Djanaieff, (2005)

Fd intendent Ingrid Bergman (2009)

Verksamhetschef Kerstin Andersson Åhlin (2017)

Länshemslöjdskonsulent Anna Karin Reimersson (2017)

SHRs förtjänstmärke

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR, beslöt vid förbundsstämman i Dalarna 1978 att framställa ett förtjänstmärke i guld.

Förtjänstmärket utgör ett komplement till förtjänstmedaljerna i guld och silver.

SHRs förtjänstmärke i guld utdelas till personer, som på olika sätt har utfört ett synnerligen förtjänstfullt arbete till gagn för densvenska hemslöjden. Det kan utdelas till personer som arbetar för hemslöjden såväl inom som utom hemslöjdens organisationer.

Förtjänstmärket får utdelas både av styrelsen för respektive hemslöjdsförening och av styrelsen för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Förtjänstmärket bekostas av den organisation, som delar ut märket.

Diplom för slöjd

Diplom för slöjd är ett grafiskt blad efter ett pappersklipp av Agneta Flock. Diplomet kan användas av medlemsföreningarna som ett alternativ till stipendier och medaljer när föreningarna vill uppmärksamma särskilda personer/slöjdare inom hemslöjden.

